

หลักการของมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ (Responsible Minimum Standards: RMS)

หลักการของมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์

เกี่ยวกับ FARMS Initiative และมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์

Farm Animal Responsible Minimum Standard (FARMS) initiative ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อขับเคลื่อนให้สถาบันการเงินสนับสนุนผู้ผลิตเนื้อสัตว์ นม ไข่ และบริษัทผู้ผลิตอาหารอื่น ๆ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน เพื่อนำไปสู่การประกอบธุรกิจตามมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ และแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อสัตว์ในฟาร์ม ซึ่งรวมถึงวิธีการขนส่ง และการฆ่า

ภาคีเครือข่ายด้านสวัสดิภาพสัตว์ร่วมกันพัฒนา FARMS Initiative โดยมาตรฐานทั้งหมดถูกกำหนดขึ้นตามกรอบและแนวทางการปฏิบัติระดับสากล และข้อมูลจากองค์กรพิทักษ์สัตว์แห่งโลก และองค์กรด้านสวัสดิภาพสัตว์ที่ได้รับการรับรอง

เอกสารหลักการของมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ฉบับนี้อธิบายถึงข้อกำหนดที่ครอบคลุมชีวิตของสัตว์ในฟาร์มหลายสายพันธุ์ ผู้ศึกษาควรอ่านควบคู่กับเอกสารชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพเฉพาะสัตว์แต่ละประเภท

หลักการของมาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์

มาตรฐานขั้นพื้นฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ถูกกำหนดขึ้นบนแนวทางการปฏิบัติระดับสากล และมาตรฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วโลก อาทิ หลักอิสระ 5 ประการ (Five Freedoms), หลักปฏิบัติด้านสุขภาพสัตว์บก (Terrestrial Animal Health Code) ที่กำหนดขึ้นโดยองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organization for Animal Health :OIE), กฎระเบียบด้านสวัสดิภาพสัตว์ของสหภาพยุโรป และแนวปฏิบัติที่ดีจากบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation: IFC)

FARMS initiative ต่อยอดหลักการด้านความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์และยุทธศาสตร์เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่ระบุไว้ในแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Good Practice Note) ([อ่านเพิ่มเติมหน้า 13](#)) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาข้อกำหนดสำหรับสัตว์ในฟาร์มแต่ละประเภท

แนวทางการปฏิบัติที่ดีที่ระบุไว้ว่า “งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์เผยให้เห็นว่า ระบบโรงเรือนก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบอย่างใหญ่หลวงต่อสวัสดิภาพสัตว์ และไม่พบผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจจากระบบดังกล่าว ยกตัวอย่างเช่น การเลี้ยงสัตว์ในคอกกักขังหรือสภาพแวดล้อมแออัด” (หน้า 16)

โดยแนวทางการปฏิบัติที่ดีได้ระบุความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์และมาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงแต่ละข้อไว้ ดังนี้

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 1: “ข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ในแต่ละคอกที่ส่งผลกระทบต่อการเล่นไหวของสัตว์”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยง 1: “เพิ่มขนาดพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ (เช่น จากคอกขังเดี่ยวเป็นเลี้ยงแบบรวมกลุ่ม)” และ “จัดสรรพื้นที่ที่กว้างขวางพอต่อการยืน, ขยับตัว, หมุนตัว, นั่ง และ/หรือเอนตัวนอนอย่างสะดวกสบายในเวลาเดียวกัน”

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 2: “ความหนาแน่นในโรงเรือนก่อให้เกิดการติดเชื้อ และนำไปสู่การแสดงผลพฤติกรรมที่สุ่มเสี่ยงต่อการทำร้ายสัตว์ตัวอื่น”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยง ข้อ 2: “ควบคุมความหนาแน่นให้อยู่ในระดับต่ำเพื่อป้องกันการเพิ่มสูงขึ้นของอุณหภูมิและความอับชื้น, การแข่งขัน, ภาวะตึงเครียด, พฤติกรรมก้าวร้าวและผิดปกติ รวมถึงต้องมีการจัดการเรื่องวัสดุรองพื้นที่ดี”

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 3: “สภาพแวดล้อมย่ำแย่/ซ้ำซากจำเจที่ส่งผลต่อปัญหาทางพฤติกรรม”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงข้อ 3: “จัดหาอุปกรณ์ที่ส่งเสริมให้สัตว์แสดงออกพฤติกรรมตามธรรมชาติ (เช่น จัดหาฟางสำหรับหนู หรือจัดหากล่องรังนกสำหรับไก่ไข่) เพื่อกระตุ้นให้สัตว์เกิดอารมณ์เชิงบวก”

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 4: “ได้รับอาหารไม่เพียงพอ”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงข้อ 4: “เพิ่มระดับพลังงานในอาหารเพื่อขจัดความหิวโหยของสัตว์”

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 5: “ขั้นตอนการเลี้ยงสัตว์ที่ก่อให้เกิดอันตรายและความเจ็บปวดแก่สัตว์”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงข้อ 5: “ควรนำแนวทางการจัดการปศุสัตว์อื่นมาปฏิบัติใช้แทนวิธีดั้งเดิม (อาทิ การตัดเขาโค, การตีเบอร์, การทำหมัน, การตัดหาง และการตัดปาก) โดยต้องจัดหาयरาระงับปวดให้แก่สัตว์”

ความเสี่ยงด้านสวัสดิภาพสัตว์ข้อ 6: “การเพาะพันธุ์สัตว์ที่ก่อให้เกิดความผิดปกติทางกายวิภาคและโรคทางเมตาบอลิก”

มาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงข้อ 6: “ปรับปรุงแนวทางการปรับปรุงและคัดเลือกสายพันธุ์ให้เหมาะสมตามหลักสวัสดิภาพสัตว์”

แนวทางการปฏิบัติยังระบุถึงหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและการฆ่าสัตว์ไว้ดังนี้:

การขนส่ง “ระยะทางและเวลาในการเคลื่อนย้ายสัตว์ควรจะสั้นที่สุด” และ “สัตว์ควรถูกฆ่าในขณะที่อยู่ใกล้โรงเรือนต้นทางมากที่สุดเพื่อลดโอกาสกล้ามเนื้อแข็งตัวระหว่างขนส่ง”

การฆ่า “กระบวนการฆ่าสัตว์ทุกตัวต้องถูกทำในขณะที่สัตว์หมดสติ ต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้สัตว์เกิดความเครียด หรือเจ็บปวดทรมานจากการฆ่า และต้องกระทำโดยพนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมและมีความชำนาญเฉพาะทาง”

แนวทางการปฏิบัติที่ดียังระบุถึงหลักการสำคัญอื่นด้วย ดังนี้ :

เราไม่ได้แจกแจงรายละเอียดสำหรับสัตว์แต่ละประเภท เนื่องจากแนวปฏิบัติดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้กับสัตว์ทั้งหมด

บุคลากร: “ควรมีจำนวนบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมและมีความชำนาญด้านปลศสัตว์มากพอในการดูแลสุขอนามัยและสวัสดิภาพของสัตว์ เพื่อให้สัตว์แข็งแรง มีสุขภาพพื้นฐานที่ดี และสามารถแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติได้”

สุขภาพอนามัย: “สัตว์ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ และได้รับการรักษา (เช่น สัตวแพทย์บริการ, การปรับปรุงหลักโภชนาการ หรือการเลี้ยงดูสัตว์ทั่วไป) เมื่อเจ็บป่วย หรือส่งสัญญาณที่บ่งบอกถึงเครียด เจ็บป่วย ภาวะเป็นโรค หรืออาการบาดเจ็บ สัตว์ที่ป่วยหรือได้รับบาดเจ็บควรได้รับการรักษา หรือดูแลเอาใจใส่เพื่อลดความเจ็บปวดและความเครียดอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้”

อาหารและน้ำ: “สัตว์ควรได้รับอาหารในสัดส่วนและปริมาณที่เพียงพอ เต็มไปด้วยโภชนาการที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้สัตว์มีสุขภาพดี เป็นไปตามความต้องการทางทางสรีรวิทยา และป้องกันไม่ให้เกิดโรคทางเมตาบอลิกและภาวะขาดสารอาหาร จัดเตรียมน้ำสะอาดอย่างเพียงพอให้สัตว์ดื่มในแต่ละวัน”

พื้น: “สัตว์ทุกตัวควรได้ใช้ชีวิตอยู่ในสถานที่ที่สะอาดและแห้ง พื้นโรงเรือนที่ใช้เลี้ยงสัตว์ไม่ควรลื่น และไม่มีโครงสร้าง หรือมุมแหลมคมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบาดเจ็บ”

อุณหภูมิ: “แต่ละโรงเรือนควรมีแนวทางการป้องกันความร้อนที่สูงเกินไป หรืออากาศเย็นจัด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสัตว์ล้มป่วยจากความผันผวนของอุณหภูมิและอากาศเย็นภายในโรงเรือน”

คุณภาพอากาศ: “ควบคุมคุณภาพอากาศในโรงเรือนเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อทางอากาศ การเกิดก๊าซพิษจากของเสีย และลดอนุภาคฝุ่นละออง”

แสง: “โรงเรือนเลี้ยงแต่ละหลังควรมีแสงธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์ (ความเข้มแสงอย่างน้อย 20 ลักซ์) อย่างน้อย 8 ชั่วโมงต่อวัน และต้องมีช่วงมืดในแต่ละวันเพื่อช่วยให้สัตว์ได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ”

อัคคีภัย: “อุปกรณ์ภายในโรงเรือนควรเป็นวัสดุป้องกันไฟ การติดตั้งระบบไฟและ น้ำมันเชื้อเพลิงควรวางแผนอย่างดีเพื่อช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงและสัญญาณตรวจจับควันไฟ จำนวนทางออกฉุกเฉิน ภายในโรงเรือน/อาคารต้องมีมากพอในกรณีที่มีการอพยพ”

สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการขนส่ง: “สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเคลื่อนย้าย การขนส่ง หรือการขนถ่ายสัตว์ควรได้รับการออกแบบ สร้าง และดูแลรักษาเป็น อย่างดี เพื่อให้สัตว์ปลอดภัย และลดความเสี่ยงจากการบาดเจ็บ”

การใช้ยาต้านจุลชีพ: FARMS Initiative ส่งเสริมโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่มีระบบสุขภาพ เป็นศูนย์กลาง (ได้แก่ การจัดสรรสภาพแวดล้อมที่ดี ช่วยลดภาวะตั้งเครียด และไม่ แออัด) เพื่อลดการใช้ยาต้านจุลชีพ ซึ่งไม่ควรใช้อย่างพร่ำเพรื่อเพื่อป้องกันโรค หรือการติดเชื้อ